

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор
філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Віталій КОШМАК

**Програма навчання працівникам державної лісової охорони
Березнівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України» та представників суб'єктів підприємницької діяльності,
що надають лісозаготівельні послуги, а також інформування зацікавлених
сторін щодо виявлення, охорони та моніторингу, запобігання збору,
полювання чи відлову зникаючих та занесених до Червоної книги України
видів флори та фауни на території лісового фонду надлісництва.**

Березне -2026р.

Вступ.

Біологічне різноманіття – мінливість живих організмів, що походить з усіх джерел, включаючи, серед іншого, наземні, морські та інші водні екосистеми і екологічні комплекси, частиною яких вони є. Це поняття включає різноманітність у межах виду, між видами, та різноманіття екосистем.

Рідкісні види – види, які рідко трапляються, проте не класифікуються як такі, що перебувають під загрозою. Такі види розповсюджені в географічно обмежених ареалах чи особливих оселищах, або зрідка трапляються на великій території.

Вид, що перебуває під загрозою – вид, що відповідає критеріям IUCN (2001) для категорій «Уразливий (VU), «Той, що зникає» (EN) або «У критичній небезпеці» (CR), і має високий, дуже високий або надзвичайно високий ризик зникнення у дикій природі. Для цілей FSC® (номер ліцензії FSC®C140719) ці категорії можуть бути змінені відповідно до офіційних національних класифікацій (які мають законне значення) та до місцевих умов і щільності популяцій (які можуть впливати на рішення щодо відповідних заходів із збереження).

Загроза – ознака або застереження щодо можливості або наближення шкоди чи негативних впливів.

Природне оселище (біотоп) – ділянка суші чи водного простору природного або напівприродного походження, яка визначається за абіотичними та біотичними характеристиками.

Екосистема – це природна або штучна система, що складається з угруповань живих організмів і середовища їхнього існування. Це сукупність видів рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів, що співіснують, взаємодіють між собою і з навколишнім середовищем проживання таким чином, що співтовариство може зберігатися і функціонувати протягом тривалого періоду часу. Заходи з виявлення рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів.

Мережа території для збереження - ті частини одиниці господарювання, для яких збереження є первинною, а в деяких випадках – єдиною метою. До таких територій належать репрезентативні ділянки, зони збереження, охоронювані території, сполучні території та особливо цінні для збереження території.

1. Заходи з виявлення рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів.

Заходи з виявлення типових та унікальних природних комплексів, місця зростання та поселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу відображаються під час проведення базового лісовпорядкування. У протоколах першої та другої лісовпорядних нарад обов'язковим є відображення проєктованих та реалізованих робіт щодо реалізації вищезазначених заходів.

З метою системного обстеження лісових територій і виділення унікальних природних комплексів, місць зростання, та поселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу, цикл досліджень поділяється на чотири етапи:

- 1) попередній (камеральне обстеження території);
- 2) початковий (рекогносцирувальне обстеження території);
- 3) основний (стаціонарні дослідження);
- 4) додатковий (уточнення, коригування отриманих результатів).

Роботи з виявлення рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів мають проводитись із залученням фахівців відповідних профілів науково-дослідних установ України.

Роботи виділення та моніторингу рідкісних видів флори та фауни проводяться системно щорічно протягом вегетаційного періоду. Звіт подається раз на рік у грудні місяці.

2. Навчання працівників Березнівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Навчання може проводитись як на нарадах лісової охорони так, і на зборах трудового колективу надлісництва з залученням фахівців відповідних профілів науково-дослідних установ України.

За результатами обов'язково повинен складатись протокол засідання з відображенням списків присутніх.

У разі дії карантинних обмежень у регіоні діяльності надлісництва, пов'язаних з режимом воєнного стану навчання може проводитись у режимі онлайн.

3. Навчання представників суб'єктів підприємницької діяльності, що надають лісозаготівельні послуги.

До договорів про надання послуг пов'язаних з лісозаготівлею включити пункти щодо обов'язкового дотримання Вимог FSC®-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1 стандартів Суб'єктами підприємницької діяльності під час виконання робіт (надання послуг).

Під час проведення закупівлі послуг пов'язаних з лісозаготівлею, обов'язково у тендерну документацію додається умова щодо декларування підприємцями дотримання вимог FSC®-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1 національного стандарту. В подальшому це має бути відображене у договорі.

Навчання представників суб'єктів підприємницької діяльності, що надають лісозаготівельні послуги щодо запобігання збору, полюванню чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів, можуть проводити як головний лісничий так і начальник відділу лісового та мисливського господарства.

4. Інформування представників зацікавлених сторін та сторін, чії інтереси зачеплено.

Інформування представників зацікавлених сторін та сторін, чії інтереси зачеплено щодо виявлених рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів, а також про запобігання їх збору, полюванню чи відлову проводиться шляхом розміщення відповідної інформації на сайті філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України».

5. Відповідальні за проведення навчання

Контроль за вчасним проведенням навчанням працівників, суб'єктів підприємницької діяльності, а також за інформуванням представників зацікавлених сторін та сторін, чії інтереси зачеплено у Березнівському надлісництві покладено на відповідального за лісову сертифікацію начальника надлісництва.

Перелік та опис виявлених на території лісового фонду рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин по Березнівському надлісництві філії «Поліський лісовий офіс» відповідно до вимог національного стандарту FSC®-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1 системи ведення лісового господарства «України»

Назва та опис	Критерії виділення	Лісництво
ОЦЗ 1: Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому або національному рівнях.		

Глухарине токовище	Тварини, які занесені до червоної книги України	Бобрівське	
Поселення чорного лелеки		Малинське	
Всього			
Ділянки навколо токовищ глухарів	Охоронні зони видів фауни ЧКУ	Бобрівське	
Лелека чорний		Малинське	
Баранець звичайний	Рослини занесені до Червоної книги України	Березнівське	
Підсніжних		Малуське	
білосніжний		Малуське	
Цибуля ведмежа		Малуське	
Смілка литовська		Кузьмівське	
Сон розкритий		Кузьмівське	
Всього			
Вільноплаваючі скупчення С1.222		Природні оселища(біотопи) Бернської конвенції (додаток 1 Резолюції 4 (1996))	Бобрівське
Вільноплавачі колонії С1.224	Березнівське		
Зарості на мілководдях С1.3413	Князівське		
Постійні дистрофні озера, ставки та водойми С1.4	Бобрівське		
Мезотрофна рослинність повідь текучих водотоків С2.33	Князівське		
Наземні угруповання високих видів скупчення, зазвичай маловидові та часто манодомінантні, на заболочених ґрунтах. Ці види також ростуть в складі каймової рослинності біля водойми С3.2	Князівське		
Березові ліси зі сфагновими мохами	Бобрівське (річка Бобер)		
Березові ліси зі сфагновими мохами	Природні оселища(біотопи) Бернської конвенції (додаток 1 Резолюції 4 (1996))	Балашівське	
		Бобрівське	
		Малинське	

		Кузьмівське
		Малуське
		Князівське
Ацидофільні ліси з домінуванням		Березнівське
		Балашівське
		Бобрівське
		Степанське
Заболочені хвойні ліси неморальної зони		Князівське
		Бобрівське
Всього:		
Угрупування звичайнососнових лісів жовторододендронових	Угрупування Зеленої книги	Бобрівське
Угрупування формації глечиків жовтих		Князівське
Угрупування формації латаття білого		
Угрупування формації латаття сніжно-білого		
Всього:		
Смілка литовська	Охоронна зона місцезростання раритетних видів флори	Князівське
Мучниця звичайна		
Латаття біле		
Латаття сніжно-біле		
Андромеда багатоліста		
Азалія		Бобрівське
Всього:		
Смілка литовська	Охоронна зона місцезростання раритетних видів флори	Бобрівське
Гніздівка звичайна		
Любка дволиста		

Дзвоник персиколистий	
Гніздівка	
Любка	Степанське
Сон розкритий	
Гніздівка	
Любка дволиста	Балашівське

**Начальник Березнівського надлісництва
Філії «Поліський лісовий офіс»**

Микола ГАПОН